

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания - 2021 г.
Основна научна област:
Хуманитарни науки
№ на договор:
Начална дата на проекта и срок на договора:
Заглавие на проекта:
Литература и природа (Български литературни и литературоведски интерпретации)
Базова организация:
Институт за литература, Българска академия на науките
Партньорски организации:
-
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
ас. д.н. Маргарита Любенова Серафимова
Общ размер на договореното финансиране:
120 000 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Изборът на тема се вписва в изискванията на конкурса за фундаментални изследвания. Мисълта за околната среда е във фокуса на общественото внимание. Стратегическа е и в културен, и в политически, и в екзистенциален смисъл. Възстановаването на разкъсаната връзка между човека и природата днес е императив, а във философски аспект най-важно е преодоляването на противопоставянето между природата и културата.

Литературата е важен фактор в преосмислянето на отношението на човека към природния свят. Самата тя открай време е черпела вдъхновение от природата, която е била нейна муза, извор на енергия и радост, място за утешение. Днес литературата на свой ред е призвана да издигне глас в защита на природата, на нейната застрашена виталност и красота.

Писателите открай време са защитници на природата, еколози преди самото понятие да се роди, първите внимателни наблюдатели на връзките между всяко живо същество и неговата среда. Литературата не може да излекува ранената природа. В замяна на това тя неуморно пресъздава, възкресява, обновява – посредством писането – отношенията на човека с природата и представите на човека за нея. Литературата може да помогне да се промени начинът, по който хората мислят за околната среда. Ето защо, проектът има за цел да проучи способността литературата дискретно да подбужда, да събужда афинитет и грижа към природата като потърси единството на **природознание, природолюбие и природозащита**, засвидетелствани в творбите на българските писатели. Независимо дали ще я разглеждаме сама за себе си или компаративно, именно българската литература ще е в центъра на вниманието ни. Такова комплексно колективно проучване на темата в българската литература засега не е правено и по този начин работата по проекта се очертава като **оригинална и иновативна**.

Интердисциплинарният характер на предлаганото изследване произтича от самата тема. Литературоведската интерпретация на произведения, третиращи природата, неизбежно се разполага и върху територията на природните науки, намира общ език с други изкуства, вдъхновени от природата, и се намесва в контекста на всички дискурси, ангажирани с проблемите на околната среда (философски, политически, научен, публицистичен).

По този начин избраната от нас тема е белязана с **актуалност** и **перформативност**. Ще ни интересува както отпечатъкът на природата върху литературата (как природата бива изразявана и изобразявана), така и отпечатъкът на литературата върху мисленето за природата (отговорността ни за нея).

Проектът включва млади учени и има за цел да допринесе за подготовката на висококвалифицирани специалисти по тази важна тема на нашето съвремие. Планираме да създадем работни групи, които не само да систематизират и каталогизират миналия литературоведски опит, към който да добавят ново знание, но и да направят достъпно това

знание чрез своите публикации и специално изградения уебсайт на проекта.

Проектът предвижда широка образователна програма, създаването на мрежа от учени от различни институции и дисциплини, както и участие в медийни обсъждания, доказвайки, че литературата заема равностойно място в обществения дебат за околната среда.

Членове на научния колектив

Организации/участници¹	Бележка²
Базова организация:	
Институт за литература – Българска академия на науките	
Ръководител на научния колектив	
Маргарита Серафимова (асистент, доктор на науките)	
Участници:	
Пламен Антоу (професор, доктор на науките) Светлана Стойчева Андерсон (професор, доктор) Калина Захова (доцент, доктор) Андрей Ташев (доцент, доктор) Пенка Ватова (доцент, доктор) Елена Борисова (главен асистент, доктор) Николай Желев (асистент)	(млад учен) (млад учен)
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).

